

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm: AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Qurbanov E.M.
(kafedra müdiri)

İmza:
Tarix: " 16 " IX 2019-ci il

Kafedra: Ботаника

Fakültə: Биологический

Ixtisas: Биология

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Микология

Tədris yükü (saat) cəmi: 30 müəhazirə 15 (laboratoriya) 15

Tədris ili 2019-2020 Semestr 6 Bölmə rus

Kredit sayı : 3

**II. Müəllim haqqında məlumat: Мехтиева Лала Неймет кызы, доцент,
кандидат биологических наук**

Məsləhət günləri və saatları: I-IV günlər saat 10-14

E-mail ünvanı:

İş telefonu: (012) 539 04 41

III. Tələb olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas:

1. Билай В.И. "Основы общей микологии" М-1989
2. Горленко М.В. "Курс низших растений". 1981
3. Мюллер, Э. Леффлер. В "Микология" М – 1995
4. Гарибова Л.В. "Основы микологии" – 2005
5. İbrahimov A.Ş. Abdulova Z.A. Mehdiyeva L.N. "Mikologiya" Bakı, BDU, 2008.

Əlavə:

1. Переведенцева Л.Г. "Микология. Грибы и грибоподобные организмы" М. 2012
2. Дьяков Ю.Т. Сергеев А.Ю. "Микология сегодня" М. 2016
3. Сəbrayılzadə S.M. "Mikologiya". Bakı, ADPU, 2014
4. Namazov N.R. Həsənov X.Ə. "Göbələklərin sistematikası" SDU, 2015

IV.

Fənnin məqsədi- göbələr haqqında tam elmi biliyə malik olmaq

Fənnin vəzifəsi- göbələrin morfolojiyası, növ tərkibi, yayılması, çoxalması, xəstəlik əmələ gətirməsi, sənayedə, kənd təsərrüfatında və tibbdə əhəmiyyətini, bitki və heyvanat aləmi ilə oxşarlığını və onların müstəqil heterotrof eukariot orqanizm kimi şərh etməkdir.

Fənnin mənimsənilməsi üçün tələbələr

Bilməlidir:

- mikologiyanın predmeti, vəzifələri, tarixi və inkişafını
- göbələrin insanlarda, heyvanlarda, quşlarda, bitkilərdə və həşəratlarda əmələ gətirdiyi xəstəliklər.
- göbələrin ayrı-ayrı şöbələri, sinif, sıra, cins və növləri haqqında geniş məlumatı
- mikologiyanın elmi, texniki tədris, tibbi eləcədə insanlar üçün əhəmiyyətini
- göbələrin sintez etdiyi bioloji aktiv maddələri
- göbələrin ali və bitkilərin kök ucları ilə birlikdə (şərikli) əmələ gətirdikləri mikorizaları.
- göbələrin saprotrof, biotrof və obliqat fakültativ həyat tərzini
- tibbdə, sənayedə və kənd təsərrüfatında istifadə olunan göbələr.

Bacarmalıdır:

- mikroskopla sərbəst işləməyi
- göbək kulturası ilə davranmaq qaydalarını
- mikroskopik və makroskopik göbələrin cinsini, növünü təyin etməyi
- göbələrin becərilməsi üçün qidalı mühitlərin hazırlanmasını

Yiyələnməlidir:

- göbək kulturaları ilə davranmaq üçün laboratoriya cihazları və avadanlıqları ilə işləmək qaydalarına.
- göbələr təyin etmək üçün təyinedici kitablardan istifadə etmək qaydalarına.
- göbələrin becərilmə üsullarının prinsiplərinə.
- göbələrin təmiz kulturaya çıxarılması metodlarına
- göbələrin morfo-kultural əlamətlərinin öyrənilməsi metodlarına.
- göbələrin, fizioloji, biokimyəvi xüsusiyyətlərinin öyrənilməsinə.

Fənnin tədrisində müvzulara uyğun hazırlanmış slaydların nümayişi üçün noutbuk, proyektorun olması çox vacibdir. Müasir dövrün əsas tələblərindən biri göbələrə əyani, təzə halda öyrənməkdir. Bu məqsədlə ibtidai və ali göbələrin yayıldığı zonalarda, tələbələrə birlikdə çöl təcrübələri keçərək, bu orqanizmlərlə canlı halda tədqiqat aparılmalıdır. Göbələrin cins və növlərini təyin etmək üçün müasir, rəngli təyinedicidən, rəngli şəkillərdən istifadə edilməsi vacibdir.

V.Fənnin təqvim planı:

Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmalı	<u>Mühazirə</u>	<u>Laborat.</u>	Sa at	Tarix
1	Mövzu №1 Историческое развитие микологии, клеточное строение и классификация грибов. Qısa icmalı: История возникновения микологии. Развитие микологии как науки о грибах.,клеточное строение грибов, Полисахариды, белки, липиды, полифосфаты, пигменты,маннаны. Клеточный и неклеточный мицелий.Классы, подклассы и порядки. Oxu materialları : 1.Билай В.И. «Основы общей микологии» 1989 с.6-63 2.Горленко М.В."Курс низших растений" 1981 с.282-296,	+		2	21.02.20
2	Mövzu №2 Характеристика отделов-Мухомycota и Plasmodiophoramycota Qısaicmalı: Строение,размножение,среда обитания. Типы плазмодия,первичный и вторичный плазмодий, формы спороношений,классы, порядки,сапротрофные и паразитные виды;болезнь-«кила капусты» вызываемая грибом-Plasmodiophora brassicae.Особенности в жизненном цикле. Oxu materialları : 1.Билай В.И. «Основы общей микологии» 1989 с.77-80. 2.Горленко М.В.«Курс низших растений» 1981 с.268-281,	+		2	6.03.20

3	Mövzu №3 Грибоподобные организмы. Характеристика отделов – Oomycota, Chytridiomycota, Zygomycota Qisa icmalı: строение, размножение, среда обитания состав клеточной стенки, количество жгутиков, типы ветвления конидий. сапротрофные и паразитные виды. Представители-Plazmopara Phytophthora infestans, Mucor, Rhizopus, Entomophthora Albugo candida, Olpidium brassicae. Оху materialları 1. Билай В. И. «Основы общей микологии» 1989 с. 81-97. 2. Горленко М. В. «Курс низших растений» 1981 с. 296-333	+		2	27.03.20
4	Mövzu №4 Характеристика отдела - Ascomycota 1 класс-Hemiascomycetes. порядок-Endomycetales-дрожжевые грибы, порядок-Taphrinales 2 класс-Plectomycetes-мучнисторосяные грибы. Qisa icmalı: Характеристика классов и порядков: их строение, размножение, биотрофные, представители, использование дрожжевых грибов, типы и образование сумок.. Оху materialları : 1. Билай В. И. "Основы общей микологии" 1989 с. 98-106 2. Горленко М. В. "Курс низших растений" 1981 с. 333-357	+		2	10.04.20
5	Mövzu №5 Отдел –Ascomycota Характеристика классов – Pyrenomycetes, Discomycetes, Loculoascomycetes. Qisa icmalı: Среда обитания, строение, размножение, конидиальная и сумчатая стадии,	+		2	24.04.20

	сапротрофные и паразитные виды, порядки, представители и их распространение. Образование различных плодовых тел, сумок. Известные представители-Monilia fructigena, Claviceps purpurea, Sclerotinia, Tuber melanosporum, Venturia, Pleospora. Oxu materialları : 1.БилайВ.И.»Основы общей микологии» 1989 с.106-114 2.Горленко М.В.»Курс низших растений» 1981 с.357-386				
6	Mövzu №6 Характеристика отдела – Basidiomycota Класс – Holobasidiomycetes 2класс-Teliobasidiomycetes Qısa icmal: Характеристика классов:их строение, размножение, типы базидий и спороношений, порядки-головнёвые и ржавчинные грибы-болезни которые они вызывают. Съедобные и ядовитые виды грибов. Порядки-Aphyllophorales и Agaricales, их представители.. Oxu materialları: 1.БилайВ.И.«Основы общей микологии» 1989 с.114-132 2.Горленко М.В."Курс низших растений" _ 1981 с.388-454	+		2	8.05.20
7	Mövzu №7 Характеристика отдела – Deuteromycota Qısa icmal: Строение, размножение, среда обитания, сапротрофные и паразитные виды, типы конидий и ветвлений порядки, представители и их применение. Oxu materialları : 1.БилайВ.И."Основы общей микологии" 1989с.132-153. 2.Горленко М.В."Курс низших растений" 1981с.461-473	+		2	15.05.20

8	Mövzu №8Экологические группы, распространение и хозяйственное значение грибов.. Qısa icmalı: Сапротрофы, паразиты, микоризные грибы, Типы микоризы-эндотрофная, эктотрофная и эндо-эктотрофные микоризы. Значение грибов их образ жизни, практическое значение, применение в промышленности- получение антибиотиков, различных ферментов, витаминов, лимонной кислоты, кормовых белков и других веществ. Oxu materialları : 1. Билай В. И. «Основы общей микологии. 1989 с. 316-350 2. Горленко М. В. "Курс низших растений" 1981 с. 292-296,	+		1	22.05.20
---	---	---	--	---	----------

VI.Semestr ərzində qiymətləndirmə və bal bölgüsü:

Balların maksimum miqdarı – 100 bal.

VII.Sərbəst işlərin mövzuları və təhvil vermə tarixləri:

NN	Mövzunun adı	Təhvil verilmə tarixi
1.	Характеристика слизевиков – <i>Myxomycota</i> и <i>Plasmodiophoramycota</i>	04.03 – 18.03
2.	Особенности отдела- <i>Oomycota</i>	
3.	Характеристика отдела - <i>Chytridiomycota</i>	
4.	Классификация и характеристика отдела - <i>Zygomycota</i>	06.04 – 24.04
5.	Сумчатые грибы - отдел – <i>Ascomycota</i> . Характерные особенности.	
6.	Характеристика классов - <i>Hemiascomycetes</i> , <i>Plectomycetes</i>	
7.	<i>Pyrenomycetes</i> , <i>Discomycetes</i> , <i>Loculoascomycetes</i> строение, представители.	
8.	Шляпочные грибы, отдел- <i>Basidiomycota</i> Характерные особенности.	07.05– 25.05
9.	Головнёвые и ржавчинные грибы. Типы споронешений.	
10.	Несовершенные грибы. Характеристика, строение и применение.	

A) Semestr ərzində toplanan maksimum bal – 50 bal

Dərsə davamiyyətə görə	10 bal
Tələbələrin sərbəst işinə görə	10 bal
laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə	30 bal

B) Semestr imtahanı nəticəsinə görə - maksimum 50 bal

Hər biletdə – 5 sual, hər suala – 10 bal verilir

Qeyd: Tələbənin imtahandan topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.

C) Semestr nəticəsinə görə qiymətləndirmə(imtahan və imtahana qədər toplanan ballar əsasında):

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

Müəllim: dosent, Mehdiyeva L.N.

İmza:

Tarix: 16. IX. 2019